

Υπό την Αιγίδα της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας
Κυρίου Προκοπίου Παυλοπούλου

11^ο Συνέδριο

«Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία»

Με την υποστήριξη του Υπουργείου Παιδείας,
Έρευνας και Θρησκευμάτων

Αφιερωμένο στον Κωστή Παλαμά
(1859 – 1943)

Πρόγραμμα

ΑΘΗΝΑ

9–11 Νοεμβρίου 2017

Εναρκτήρια Συνεδρία:

Συνεδριακή αίθουσα της Στοάς του Βιβλίου
(Αρσάκη 4, Αθήνα)

Πέμπτη 9 Νοεμβρίου 2017, ώρα 19.00

Διεξαγωγή:

Συνεδριακή αίθουσα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας
(Νίκης 4, Πλατεία Συντάγματος, Αθήνα)

Παρασκευή & Σάββατο

10 & 11 Νοεμβρίου 2017

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ:

- Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)
  - Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)
  - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ)
  - Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΠΚ)
  - Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ)
  - Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΛΟΤ)
  - Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ/ΕΚ «Αθηνά»)
  - Οργανισμός για την Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας (ΟΔΕΓ)
-

Πέμπτη 9 Νοεμβρίου 2017 Συνεδριακή αίθουσα της Στοάς του Βιβλίου

Εναρκτήρια Συνεδρία

18.30 Υποδοχή των προσκεκλημένων

19.00 Προσφώνηση από τον Αναπληρωτή Πρύτανη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών καθηγητή κ. **Κωνσταντίνο Ν. Μπουραζέλη**

Εισηγητική ομιλία και χαιρετισμός από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας και της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου κ. **Κώστα Βαλεοντή**

Εισηγητική ομιλία και χαιρετισμός από τον Πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου καθηγητή κ. **Παναγιώτη Κοντό**

Χαιρετισμοί από τους εκπροσώπους των συνδιοργανωτών:

- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης:
από την Α' Αντιπρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου καθηγήτρια κα **Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη**
- Πανεπιστήμιο Κύπρου:
από την Β' Αντιπρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου καθηγήτρια κα **Μαριάννα Κατσογιάννου**
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας:
από τον Πρόεδρο κ. **Γεώργιο Στασινό**
- Εθνικό Σύστημα Υποδομών Ποιότητας/ΕΛΟΤ: από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. **Χρήστο Σινάνη-Αγκαζή**
- Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ/ΕΚ «Αθηνά»):
από τον Διευθυντή κ. **Σπύρο Ράπτη**
- Οργανισμός για την Διάδοση της Ελληνικής Γλώσσας:
από την Πρόεδρο κα **Αριστέα Τόλια**

Χαιρετισμός από τον Πρόεδρο του Ιδρύματος για την Ολλανδική Γλώσσα (Stichting Nederlands) κ. **Jan Roukens**.

20.00 Κήρυξη έναρξης εργασιών

Ομιλία: *«Ο Παλαμάς και η γλώσσα»*

από την κα **Ελένη Πολίτου-Μαρμαρινού**, ομότιμη καθηγήτρια του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

20.30 Δεξίωση

Παρασκευή 10 Νοεμβρίου 2017

Συνεδριακή αίθουσα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας

08.00 Προσέλευση – Εγγραφές

1^η Συνεδρία: Γλωσσολογικές-Οντολογικές Αρχές της Ορολογίας

Προεδρείο: **Σπύρος Δόικας – Μαριάννα Κατσογιάννου – Μαριλένα Καρυολαίμου**

- 09.00 Το μόρφημα *-ίαση* στο λεξιλόγιο της παθολογίας της Νέας Ελληνικής
Ευριπίδης Τσιακμάκης
- 09.15 Το επίθημα *-ίτ(ης)* στη γεωλογία
Άννα Καμπανάρου
- 09.30 Το επιστημονικό επίθημα *-όζ(η)* στην ορολογία της βιοχημείας
Ειρήνη Αποστολοπούλου
- 09.45 Το σχήμα της μεταφοράς στον επιστημονικό λόγο: εφαρμογή στο λεξιλόγιο της ανατομίας
Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη
- 10.00 Στην Ορολογία δεν ορίζονται οι όροι, αλλά οι έννοιες
Κώστας Βαλεοντής
- 10.15 Τα σημασιολογικά δάνεια στην επιστημονική ορολογία
Ασημάκης Φλιάτουρας, Κατερίνα Κοκκίνη
- 10.30 Ορολογία, οντολογία και οντοορολογία: επισκόπηση των εννοιών και συζήτηση για τη σχέση μεταξύ τους
Κατερίνα Τοράκη
- 10.45 *Ερωταποκρίσεις*
- 11.00 *Διάλειμμα (καφές, αναψυκτικά)**

2^η Συνεδρία: Διδακτική και Ορολογία

Προεδρείο: **Natalya Voenutko – Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη – Παναγιώτης Κριμπάς**

Προσκεκλημένη ομιλήτρια: Αναστασία Χριστοφίδου,

11.30 **Νεολογία και Ορολογία στην Ακαδημία Αθηνών**

12.00 *Ερωταποκρίσεις*

- 12.10 Η Αγγλική στρατιωτική ορολογία στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων
Ελισάβετ Χατζηόλου
- 12.25 Η συμβολή των μεταδεδομένων στην εκπαίδευση, το πρότυπο DC και η χρήση της ελληνικής γλώσσας
Βασιλική Μανώλη
- 12.40 Σχεδιασμός και ανάπτυξη λογισμικού προσομοίωσης για τη διδακτική της ορολογίας του θεματικού πεδίου του ξενοδοχειακού τουρισμού
Άννα Τζοτζαδίνη

- 12.55 Ο πόλεμος της ορολογίας στην κατανόηση γαλλικών στρατιωτικών κειμένων
Σταματία Σοφίου
- 13.10 Ένα γλωσσάρι για την τουριστική διπλωματία
Μαρία Καρδούλη
- 13.25 *Ερωταποκρίσεις*
- 13.45 *Γεύμα*

3^η Συνεδρία: Ορολογία συγκεκριμένων θεματικών πεδίων – Λεξικογραφικές και ορογραφικές μελέτες

Προεδρείο: **Στέφανος Παπακώστας – Κατερίνα Τοράκη – Γιώργος Τσιάμας**

- 15.30 Πλέγμα κριτηρίων μεταλεξικογραφικής ανάλυσης για μονόγλωσσα, δίγλωσσα και πολύγλωσσα ειδικά λεξικογραφικά έργα με ιδιαίτερη αναφορά στη μακροδομή, τη δομή πρόσβασης και τη μικροδομή
Γιώργος Ανδρουλιδάκης
- 15.45 Γλωσσικές πηγές της ελληνογενούς ορθόδοξης χριστιανικής εκκλησιαστικής ορολογίας και ονοματολογίας στον ανατολικό σλαβικό γλωσσικό χώρο: μια κριτική προσέγγιση
Παναγιώτης Γ. Κριμπάς, Natalya Voenutko
- 16.00 Η καταχρηστική κυριαρχία του όρου Μηχανική
Επαμεινώνδας Σιδηρόπουλος
- 16.15 Moires and Miri lands: Some linguistic coincidences and a discussion about land ownership
Ferda Donmez-Atbasi, Irene Sotiropoulou
- 16.30 Οι όροι μαγειρικής στην ελληνική γλώσσα και η αποτύπωσή τους σε ένα Αγγλοελληνικό Γλωσσάρι
Αγάπιος Οικονομίδης
- 16.45 Διοικητική Ορολογία Ελλάδας & Κύπρου – Μια πρώτη αντιπαραβολική ανάλυση
Μαριάννα Κατσογιάννου, Φωτεινή Καλαμίδα, Γιώργος Ξυδόπουλος
- 17.00 *Ερωταποκρίσεις*

Σάββατο 11 Νοεμβρίου 2017

Συνεδριακή αίθουσα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας

4^η Συνεδρία: Ορολογικοί πόροι

Προεδρείο: **Μαρία Γαβριηλίδου – Διονύσης Γιαννίμπας – Μαβίνα Πανταζάρα**

- 09.15 BanCo: Το Ελληνικό Σώμα Κειμένων Τραπεζικών Συμβάσεων
Κωνσταντίνα Βαδάση, Κατερίνα Θ. Φραντζή
- 09.30 Σε τι βαθμό η ανάπτυξη των ανοιχτών δεδομένων επηρεάζει την ορολογική έρευνα
Αριστείδης Βαγγελάτος, Γεώργιος Παναγιωτόπουλος

* Όλα τα εδέσματα, της Δεξίωσης και των γευμάτων του 11^{ου} Συνεδρίου, είναι προσφορά της **McCain Hellas ΜΕΠΕ** και της **Krivek S.A.**, ενώ τα ποτά της Δεξίωσης είναι προσφορά της εταιρείας **ΜΠΟΥΤΑΡΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ**. Ο καφές και τα αναψυκτικά των διαλειμμάτων είναι προσφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Πρόγραμμα Translating Europe).

- 09.45** Ορολογικοί πόροι ΟΡΟΣΗΜΟ: επιμέλεια, ταξινόμηση και αποτελέσματα
Κανέλλα Πουλή, Ηρώ Τσιούλη, Πένυ Λαμπροπούλου
- 10.00** Γερμανοελληνικά και ελληνογερμανικά γενικά λεξικά και η χρησιμότητά τους: μια ιστορικοσημασιολογική προσέγγιση
Νικόλαος Κατσαούνης, Δέσποινα Δ. Λάμπρου
- 10.15** GCDT: Σώμα Κειμένων της Γλώσσας των Εναγομένων στο Ελληνικό Δικαστήριο
Αναστασία Κατρανίδου, Κατερίνα Θ. Φραντζή
- 10.30** Αξιοποιώντας τις σχεσιακές βάσεις δεδομένων για την ανάπτυξη ορολογικών βάσεων γνώσης
Δήμητρα Σαρακασιάνου, Νικόλαος Μυρίδης
- 10.45** *Ερωταποκρίσεις*
- 11.10** *Διάλειμμα (καφές, αναψυκτικά)**

5^η Συνεδρία: Ορολογία και μετάφραση

Προεδρείο: **Αννα Λάμπρου-Γκόνου – Τζάνος Ορφανός – Πηνελόπη Παπαδοπούλου**

- 11.40** Από την παιδαγωγική μετάφραση στη διαμεσολάβηση στο πλαίσιο της διδασκαλίας των ειδικών γλωσσών: μια (α)συνήθης πρακτική
Ελευθερία Δογορίτη
- 11.55** Κοινωνική μετάφραση: εξειδικευμένη επικοινωνία σε μια νέα κοινωνική πραγματικότητα
Θεόδωρος Βυζάς
- 12.10** Εξαγωγή ορολογίας από διαβικικούς συνδέσμους
Σπύρος Δόικας
- 12.25** The politics of hope – the words of Barack Obama: Translation of political speeches in Greek: Challenges encountered and strategies adopted
Athena Nikodimou
- 12.40** Ηλεκτρονικοί ορολογικοί πόροι για το γλωσσικό ζεύγος γαλλικά-ελληνικά: καταγραφή, ταξινόμηση, αξιολόγηση
Αργύρης Διαγουμάς, Μαβίνα Πανταζάρα
- 12.55** *Ερωταποκρίσεις*
- 13.10** *Γεύμα**

6^η Συνεδρία: Δραστηριότητα φορέων και οργάνων Ορολογίας – Το Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας (ΕΔΟ)

Προεδρείο: **Jan Roukens – Μαρία Καρδούλη – Παναγιώτης Κοντός**

- 15.00** The sounds of silence inform situation awareness concepts: Methodological and terminological aspects in aviation culture and the work of OMEODEK in the Context of Greek and English
Θεόδωρος Κατερινάκης, Νίκος Παπαδόπουλος
- 15.15** Πέντε ηλεκτρονικά λεξικά της ελληνικής
Γιώργος Μαλακός (Lexigram)
- 15.30** *Ερωταποκρίσεις*

Το Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας (ΕΔΟ)

- 15.40 Ελληνικό Δίκτυο Ορολογίας και λειτουργία της Υπηρεσίας Επείγουσας Απόδοσης Όρων
Χρυσούλα Δουδουλακάκη
- 16.10 *Ερωταποκρίσεις*
- 16.20 *Διάλειμμα (καφές, αναψυκτικά)**

16.50 **Ανοικτή συζήτηση:**

Γλώσσα και ορολογία στη λογοτεχνία

(Γλωσσικά και ορολογικά ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι συγγραφείς και οι μεταφραστές όταν καταπιάνονται με αντικείμενα ειδικών θεματικών πεδίων)

Συντονιστής:

Θεοδόσης Τάσιος, Ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ

Συνομιλητές:

Τίτικα Δημητρούλια, αν. καθηγήτρια ΑΠΘ, μεταφράστρια –

Λογοτεχνία, ειδικές γλώσσες και τα πάθη του μεταφραστή

Κώστας Κουτσουρέλης, συγγραφέας –

"Η σαφήνεια και η ασάφεια": Σκέψεις για την λογοτεχνική και την επιστημονική γλώσσα με αφετηρία ένα πρώιμο δοκίμιο του Κωστή Παλαμά

Τεύκρος Μιχαηλίδης, μαθηματικός, συγγραφέας, μεταφραστής –

Φαντάσματα νεκρών όρων: ο εφιάλτης του μεταφραστή

Μαρία Παπαδήμα, καθηγήτρια ΕΚΠΑ, μεταφράστρια –

Ορολογία με άρωμα λογοτεχνίας

Νίκος Σαραντάκος, μεταφραστής, συγγραφέας, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο –

Παροιμίες, παροιμιακές εκφράσεις και λογοτεχνική μετάφραση

Γιώργος Τράπαλης, φιλόλογος –

Γλωσσικές ιδιαιτερότητες και δυσκολίες στο έργο του Νίκου Καββαδία

Κατερίνα Τοράκη, συντονίστρια ΕΛΟΤ/ΤΕ21 –

«Κόμποι και λόγων ευμορφία»: η γλώσσα της λογοτεχνίας από την πλευρά μιας αναγνώστριας

19.00 Λήξη του Συνεδρίου

Μεγάλοι χορηγοί

ΤΕΕ Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (www.tee.gr)

McCain Hellas ΜΕΠΕ (www.mccain.gr)

Χορηγοί

https://ec.europa.eu/info/events/translatingeurope-forum-2017-2017-nov-06_en

Μέγας Αλέξανδρος
Σχολείο Ελληνικών για Ξένους
(<http://alexander-edu.org/>)

KRIVEK A.E. (<http://www.krivek.gr>)

ΜΠΟΥΤΑΡΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ
(<http://www.boutari.gr>)

Η ΕΛΕΤΟ εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες της στην Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία, που παραχώρησε τη συνεδριακή αίθυσά της για τη διεξαγωγή της Εναρκτήριας Συνεδρίας, καθώς και στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, που παραχώρησε τον συνεδριακό χώρο του για τη διεξαγωγή των εργασιών του 11^{ου} Συνεδρίου. Ευχαριστεί, επίσης, τις εταιρείες McCain Hellas, Krivek και Μπουτάρη, καθώς και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Πρόγραμμα Translating Europe) και το Σχολείο Μέγας Αλέξανδρος.

Η έκδοση του παρόντος προγράμματος είναι συνεισφορά του ΙΕΛ/Ε.Κ. «Αθηνά», συνδιοργανωτή του 11^{ου} Συνεδρίου.